



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce: P. M.**, zastoupen JUDr. Jaroslavem Krůškem, advokátem, se sídlem Jaltská 7, Karlovy Vary, proti **žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2005, č. j. 1 Cad 47/2005 - 49,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2004, č. j. 2004/34489 - 442. Tímto rozhodnutím bylo v odvolacím řízení zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce v Karlových Varech (dále jen „úřad práce“) ze dne 16. 6. 2004, č. j. KVA - 3400/2004 - G, kterým byl stěžovatel vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 7 odst. 3 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), a to z důvodu úmyslného maření součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání.

Stěžovatel označil za důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), tj. namítá nezákonnost rozhodnutí správních orgánů obou stupňů spočívající v tom,

že skutkový závěr o úmyslném maření součinnosti stěžovatele s úřadem práce, z něhož správní orgány vycházely při vydání rozhodnutí, nemá v rozporu s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) oporu ve správních spisech, a městský soud proto měl pro tuto důvodně vytýkanou vadu řízení napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení její důvodnosti:

Dne 26. 8. 1998 stěžovatel písemně požádal úřad práce o zprostředkování zaměstnání a podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti byl s ohledem na splnění všech zákonných podmínek od uvedeného data zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání. Současně s tím byl stěžovatel poučen o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání, což potvrdil svým podpisem na čestném prohlášení, které je součástí podané žádosti o zprostředkování zaměstnání.

Úřad práce přihlédl k požadavku stěžovatele uvedeném v žádosti o zprostředkování zaměstnání a opakovaně se pokusil zprostředkovat mu zaměstnání číšníka. Stalo se tak i při kontaktní návštěvě dne 2. 6. 2004, kdy stěžovatel obdržel od úřadu práce čtyři doporučenky na pracovní zařazení číšník/servírka na pracoviště čtyř zaměstnavatelů. Zprostředkovaná zaměstnání měl stěžovatel dle písemného pokynu úřadu práce uvedeného na doporučenkách projednat do tří pracovních dnů a potvrzené doporučenky měl ihned vrátit úřadu práce. Stěžovatel dne 3. 6. 2004 vrátil úřadu práce všechny čtyři doporučenky s tím, že ve třech případech byla doporučenka potvrzena jiným zaměstnavatelem, než kterému byla vystavena, neúplné datum na těchto doporučenkách (napsané ve všech případech stejným rukopisem a perem) bylo s největší pravděpodobností doplněno další osobou. S ohledem na uvedené skutečnosti proto úřad práce písemně předvolal stěžovatele k projednání nejpozději na den 9. 6. 2004 s poučením, že v případě nedostavení se bez řádné omluvy ve stanovené době, bude předvolání ve smyslu § 18 odst. 2 správního řádu považováno za zahájení řízení ve věci vyřazení stěžovatele z evidence uchazečů o zaměstnání. Stěžovatel se na úřad práce dostavil dne 16. 6. 2004 s vysvětlením, že se v dané době nacházel mimo Karlovy Vary, a do protokolu o ústním jednání k otázce rozpornosti potvrzení doporučenek vypověděl, že se domníval, že názvy restaurací byly změněny a že takto nejednal úmyslně. Jednání stěžovatele úřad práce posoudil jako úmyslné maření součinnosti s úřadem práce dle ustanovení § 7 odst. 2 a odst. 3 zákona o zaměstnanosti a dne 16. 6. 2004 vydal pod č. j. KVA - 340/2004 - G rozhodnutí, kterým byl stěžovatel vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání ve smyslu ustanovení § 7 odst. 3 téhož zákona. Toto rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 29. 6. 2004.

Stěžovatel s vydaným rozhodnutím úřadu práce nesouhlasil a podal proti němu odvolání. Dle jeho názoru skutečnost, že vedle doporučených zaměstnavatelů navštívil ještě zaměstnavatele další, nelze v žádném případě vykládat jako úmyslné maření součinnosti s úřadem práce. Uvedené jednání je naopak důkazem toho, že má skutečný a vážný zájem o přijetí do zaměstnání. Žalovaný na základě podaného odvolání přezkoumal napadené rozhodnutí úřadu práce a po právním a skutkovém posouzení rozhodované věci dospěl k závěru, že vyřazení stěžovatele z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu úmyslného maření součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání je podložené a plně

odůvodněné, a z toho důvodu dne 2. 12. 2004 svým rozhodnutím č. j. 2004/34489 - 442 odvolání stěžovatele zamítl a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

Toto rozhodnutí napadl stěžovatel žalobou, ve které především namítal, že se napadené rozhodnutí neopírá o dostatečná a přesvědčivá skutková zjištění, když pro stanovisko žalovaného, že stěžovatel úmyslně mařil součinnost s úřadem práce a nedovoleně manipuloval s doklady, nebyly ve správním řízení provedeny náležité důkazy.

Městský soud přezkoumal na základě žaloby napadené rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že si žalovaný opatřil veškeré potřebné podklady pro rozhodnutí tak, jak ukládá ustanovení § 32 odst. 1 správního řádu, a ve svém rozhodování vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Výsledné rozhodnutí žalovaného městský soud považuje za zcela odpovídající provedení dokazování a posouzení v rámci mezí správního uvážení dle ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu, když v řízení před správním orgánem bylo prokázáno, že žalobce svým jednáním porušil povinnost uchazeče o zaměstnání dle § 7 odst. 2 zákona o zaměstnanosti poskytovat úřadu práce na jeho výzvu potřebnou součinnost při zprostředkování zaměstnání.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Stěžovatel opírá kasační stížnost o důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Vázanost Nejvyššího správního soudu důvody kasační stížnosti však dle § 109 odst. 3 s. ř. s. neplatí v případě, bylo-li řízení před soudem zmatečné, nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti se občan, který není v pracovním nebo obdobném vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost, ani se nepřipravuje soustavně na budoucí povolání, a osobně se u úřadu práce (§ 4 odst. 2 téhož zákona) uchází na základě písemné žádosti o zprostředkování vhodného zaměstnání, zařadí do evidence uchazečů o zaměstnání.

Doba, po kterou je občan veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a sama skutečnost této evidence má neopominutelné právní důsledky pro řadu jiných právních vztahů. Se zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání mimo jiné souvisí poskytování hmotného zabezpečení, jsou-li splněny stanovené podmínky pro jeho přiznání a poskytování; v oblasti sociální péče je vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání jednou z okolností rozhodných pro posuzování sociální potřeby občanů. S vedením v evidenci uchazečů však nejsou spojena pouze práva, ale i řada povinností, které jsou uchazeči o zaměstnání povinni plnit. Je třeba si uvědomit, že zařazení a vedení v evidenci uchazečů, není pouze formální záležitostí, ale jejím primárním účelem je zprostředkovat uchazeči vhodné zaměstnání a umožnit mu opětovně se zařadit do pracovního procesu na trhu práce.

Uchazeč o zaměstnání je podle § 7 odst. 2 zákona o zaměstnanosti povinen poskytovat úřadu práce na jeho vyzvání potřebnou součinnost při zprostředkování zaměstnání, je povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů, nahlášovat změny těchto skutečností tak, aby vždy odpovídaly skutečnému stavu, je povinen rovněž nahlásit nástup do zaměstnání, započetí jiné pracovní činnosti a další okolnosti, pro které by se jeho vedení v evidenci jinak stalo bezpředmětným. Potřebnou součinnost je třeba chápat jako spolupráci uchazeče s úřadem práce, ochotu k této spolupráci i k dalším úkonům směřujícím ke zprostředkování zaměstnání, což znamená, že se uchazeč musí o zprostředkování zaměstnání skutečně aktivně ucházet.

Uchazeč o zaměstnání může být dle § 7 odst. 3 citovaného zákona z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazen, a to ze dvou důvodů: 1/ jestliže z vážných důvodů odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání nebo 2/ jestliže úmyslně maří součinnost s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání. V takových případech bude uchazeč znovu zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání nejdříve po uplynutí doby tří měsíců.

V daném případě byl stěžovatel vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z druhého z uvedených důvodů, tj. pro úmyslné maření součinnosti s úřadem práce. Stěžovatel nezpochybňoval skutkový stav zjištěný správním orgánem ani městským soudem, nesouhlasil však s jeho výkladem v tom smyslu, že jeho jednání bylo posouzeno jako úmyslné maření součinnosti s úřadem práce ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o zaměstnanosti.

Nejvyšší správní se však se závěry městského soudu ztotožnil, dle jeho názoru je jednání stěžovatele možno označit za úmyslné maření součinnosti. Stěžovatel byl jakožto uchazeč o zaměstnání poučen o povinnostech, které z tohoto titulu vyplývají, přičemž není důvod předpokládat, že by poučení neporozuměl. Stěžovatel byl do evidence uchazečů o zaměstnání zařazen za základě své žádosti, jeho iniciativou bylo zahájeno řízení a úřad práce jakožto správní orgán činil úkony v důsledku aktivity stěžovatele. Stejně jako byl úřad práce povinen dodržet veškerá práva stěžovatele, byl též oprávněn vyžadovat od něho důsledné dodržení povinností uložených na základě zákona. Pokud úřad práce našel pro stěžovatele vhodné příležitosti ke zprostředkování zaměstnání, bylo povinností stěžovatele přistupovat k vykonání potřebných úkonů z jeho strany s potřebnou vážností a odpovědností. Bez tohoto přístupu k úspěšnému zprostředkování případného nového zaměstnání nemohlo dojít. Stěžovatel nechal potvrdit tři z předaných čtyřech doporučenek jiným zaměstnavatelem, než bylo určeno úřadem práce. Je zcela v souladu s pravidly logického vyvozování, pokud úřad práce tuto skutečnost vyhodnotil jako úmyslné maření zprostředkování zaměstnání. Možnost omylu nelze v běžném životě vyloučit, ovšem tolerance tohoto jevu má své meze. Pokud úřad práce, žalovaný a následně městský soud posoudili nesprávné potvrzení tří doporučenek z celkových čtyř jako úmyslné maření zadaného úkolu, tj. zprostředkování zaměstnání, a nikoli jako trojnásobný omyl, Nejvyšší správní soud s tímto hodnocením souhlasí, opačný závěr by byl v rozporu se zásadami logiky. Ke zmíněnému porušení povinností pak stěžovatel přiřadil ještě další porušení povinnosti spočívající v tom, že se na písemnou výzvu bez předchozí omluvy nedostavil ve stanoveném termínu do 9. 6. 2004 na úřad práce a nevysvětlil dostatečně svůj postup při projednávání zprostředkovaných zaměstnání.

Uvedený výklad pojmu „úmyslné maření součinnosti s úřadem práce“ má oporu i v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Z rozhodnutí vydaných v podobných případech je zřejmé velice důsledné posuzování dodržení povinností uložených uchazečům

při zprostředkování zaměstnání. Za úmyslné maření Nejvyšší správní soud v minulosti považoval takové jednání, kdy se uchazeč bez řádné omluvy nedostavil na úřad práce ve stanovený termín, nebo neprojednal-li uchazeč po vystavení doporučenky zaměstnání s příslušným zaměstnavatelem v určené lhůtě, popř. uvedl-li v žádosti o zprostředkování nepravdivé údaje. K danému pojmu Nejvyšší správní soud například ve svém rozhodnutí ze dne 29. 5. 2003, č. j. 6 A 30/2000 - 56, konstatoval: „*Úmyslné maření součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání ve smyslu § 7 odst. 3 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, spočívá nejen v tom, že se uchazeč o zaměstnání bez omluvy nedostavil na dohodnutou návštěvu k úřadu práce, ale i v tom, že nedoložil doporučenku do zaměstnání, která mu byla vydána, a neprokázal tak, že u označeného zaměstnavatele byl, jakož i v tom, že bezdůvodně odmítal převzít doporučené zásilky zasílané mu úřadem práce.*“

Nelze akceptovat ani vysvětlení stěžovatele, dle kterého se dopustil omylu v potvrzení doporučenek z důvodu návštěvy dalších případných zaměstnavatelů z vlastní iniciativy. V případě ztráty zaměstnání měl stěžovatel možnost volby, zda bude hledat nové zaměstnání sám, či zda se přihlásí na úřad práce. Pokud zvolil druhou možnost, pak byl povinen kromě výhod, které zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání s sebou nese, akceptovat přednost povinností uložených úřadem práce před vlastními aktivitami při hledání zaměstnání. Vysloveným názorem není bagatelizována ani zpochybňována aktivita uchazeče o zaměstnání při nalézání vhodných pracovních příležitostí, nelze jí však omlouvat nesplnění povinností uložených úřadem práce.

Nejvyšší správní soud ke stěžovatelem uplatněné kasační námitce ověřil, že městský soud napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumal v souladu s příslušnými ustanoveními části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s. Městský soud se v mezích žalobních bodů zabýval postupem žalovaného ve správním řízení, shrnul podstatu sporu a skutečný stav věci potřebný pro posouzení důvodnosti žalobních bodů, přičemž se důvodně ztotožnil se závěry žalovaného, že v průběhu správního řízení před žalovaným i úřadem práce bylo dostatečným způsobem prokázáno porušení povinnosti uchazeče o zaměstnání ze strany stěžovatele, když ve stanovené lhůtě tří dnů neprojednal s příslušnými zaměstnavateli tři ze čtyř nabídek zaměstnání, které mu úřad práce dne 2. 6. 2004 zprostředkoval, neboť tři převzaté doporučenky (z celkového počtu čtyř) předložil úřadu práce potvrzené od zcela odlišných zaměstnavatelů a v pozměněné podobě.

Nejvyšší správní soud proto s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační námitka stěžovatele dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není důvodná, neboť závěry městského soudu ohledně kvalifikace jednání stěžovatele jako úmyslného maření součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání jsou zcela nepochybně podloženy obsahem spisového materiálu a nejsou s ním v rozporu. V řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým by Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédl z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. zamítnuta.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému náklady řízení nevznikly. Soud proto rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu